



از راست: روح‌الایمان، امین، پیروی؛ دبیران کمیته المپیک ایران در دوره‌های مختلف

اولمپیک در آمستردام از ۲۸ ژوئیه تا ۱۲ اوت ۱۹۲۸ منعقد است به انضمام عین دعوتنامه‌ی کمیته‌ی مزبور برای استحضار آن وزارتخانه‌ی جلیله ارسال میشود. متمنی‌ست از نظریات خود این وزارتخانه را مستحضر فرمایند که جواب سفارت مشارالیه داده شود.»

نامه‌ی وزارت امور خارجه در پیچ‌وخم‌های ورزش بدوی ایران آنقدر معطل ماند که آنها دوباره شش ماه بعد وقتی که از پاسخ وزارتخانه معارف ناامید شدند، در نامه‌ای مجدد به تاریخ ۱۳۰۶/۱۰/۱۲ باز به وزارت جلیله‌ی معارف اعلام کردند که «جواب مراسله‌ی قبلی (۱۳۰۶/۴/۵) درخصوص دعوت دولت علیه‌ی ایران از طرف کمیته‌ی اولمپیک برای اشتراک در بازی‌های المپیک ۱۹۲۸ را هرچه زودتر ارسال فرمایید تا جواب به سفارت هلند فرستاده شود.»

میرمهدی ورزشنده، در نامه‌ای که در ۱۷ دی ماه ۱۳۰۶ «از دایره‌ی مدرسه‌ی ورزش به مقام ریاست کل معارف دام بقائه» فرستاد، خاطرنشان کرد: «به‌طوری‌که خاطر مبارک مستحضر است، از طرف المپیک ملی هلند از

دولت ایران توسط وزارت خارجه در سال گذشته‌ی میلادی، برای شرکت اسپورتمن‌های ایرانی در اولمپیک بین‌المللی سال ۱۹۲۸ دعوت شده بود. در جریان این مدت، بنده برای تشکیل اولمپیک بین‌المللی که اولین وسیله و یگانه واسطه برای فراهم نمودن وسایل شرکت اسپورتمن‌های ایرانی در بازی‌های اولمپیک می‌باشد، اعضای محترم هیات مروجین ورزش را کرارا دعوت ولی متأسفانه موفق به این منظور نشده و اگر هم می‌شدیم، تازه اشکال نبودن اسپورتمن‌های کامل ایرانی برای شرکت در اولمپیک هذلسنه پیش می‌آمد. لذا برای استحضار از اقسام بازی‌های اولمپیک و حاضر شدن به مسابقه‌های آن، دولت علیه می‌تواند یک نفر نماینده به اولمپیک امسال اعزام نماید. اینک قضیه را به استحضار خاطر مبارک رسانیده و خاطرنشان می‌نماید که اگر دولت علیه برای اعزام نماینده مذکور اقدامی بفرماید، ممکن است در آنجا ما هم بتوانیم در اولمپیادهای شرکت کنیم. وظیفه‌ی نماینده‌ی مذکور در حضور اولمپیاد، دو چیز می‌باشد؛ یکی

مطالعات کامل در باب استحضار از اقسام بازی‌ها که در مسابقات به عمل می‌آید و همچنین استحضار از پروگرام المپیاد آتیه که در چهار سال بعد مجدداً دعوت خواهیم شد، می‌باشد. دوم، تهیه‌ی وسایل ارتباط اولمپیک ملی ایران با کمیته‌ی اولمپیاد بین‌المللی.»

دعوتنامه‌ی کمیته‌ی المپیک در حالی به وزارت خارجه رسید که نامه‌ی مکتوب شارژدافر (کاردار) سفارت هلند به وزارت خارجه‌ی ایران حاوی نکات جالبی بود:

«با کمال احترام به استحضار آن جناب می‌رساند که در اوایل ماه هذلسنه کمیته‌ی اولمپیک هلندی، دعوتی از دولت ایران برای شرکت در بازی‌های اولمپیک در آمستردام از ۲۸ ژوئیه تا ۱۲ اوت ۱۹۲۸ منعقد نموده است و دعوتنامه به‌عنوان پرنس صمدخان، وزیرمختار ایران در پاریس، که سمت عضو ایران در کمیته‌ی اولمپیک بین‌المللی را دارد فرستاده شده بود. کمیته‌ی هلندی فوق‌الذکر اطلاع یافت که پرنس صمدخان از عضویت کمیته‌ی

اولمپیک بین‌المللی استعفا کرده، لذا کمیته‌ی مذبور نمی‌داند آیا دعوتنامه به مصادری ذی‌صلاحیت ایران رسیده است؟ به‌علاوه کمیته‌ی اولمپیک هلندی آدرس کمیته‌ی اولمپیک ایران یا موسسه‌ی دیگری که عهده‌دار این خدمت باشد را نمی‌داند، لذا به دوستدار مراجعه نموده تا آنکه دعوتنامه را به موسسه‌ی صالحه رسانند. خواهشمند است که اسم و آدرس چنین موسسه‌ای را اطلاع دهند تا کمیته‌ی فوق‌الذکر بتواند مستقیماً مکاتبه نماید. لذا اجازه می‌خواهم بر وساطت مروتاُمیز آن جناب توسل جست، تا آنکه تقاضای کمیته‌ی اولمپیک هلند را انجام داده باشیم.»

وزارت خارجه در سومین نامه‌ی خود به وزارت معارف در تاریخ ۱۳۰۶/۱۱/۱۴ نوشت: «در تعقیب مراسلات قبلی آن وزارت جلیله در خصوص شرکت دولت علیه در بازی‌های اولمپیک که از ۲۸ ژوئیه تا ۱۲ اوت ۱۹۲۸ در آمستردام منعقد است، زحمت افزایی شود از نقطه‌نظر تشویق ورزش عمومی و شناساندن ورزشگران ایرانی به ممالک دیگر، وزارت خارجه تصور می‌کند این دعوت برای مملکت مفید می‌باشد. لذا در صورتی که آن وزارت جلیله نیز عقیده داشته باشند، ممکن است با جلب نظریات آقای ورزشنده که متخصص ورزش در ایران است، جواب مساعد به این دعوت اعطا فرمایند.»

بالاخره وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه، طی نامه‌ای به وزارت جلیله‌ی امورخارجه، پاسخ نهایی خود را اعلام می‌کند: «راجع به دعوت کمیته‌ی اولمپیک هلند اشعار می‌دارد، در هذلسنه از شرکت در مسابقه بازی‌های اولمپیک معذور است، ولی امیدوار است در ۱۹۳۲ ورزشکاران ایران بتوانند عده‌ای را برای شرکت در بازی‌های مذکور اعزام دارند.»

این در حالی بود که حضور ایران در المپیک بعدی (۱۹۳۲) هم مقدور نشد. اوضاع چنان قاراشمیش است که نه اداره‌ی کل سیاسی وزارت امور خارجه‌ی ایران، نه وزارت معارف کشور و نه سفارت شاهنشاهی ایران در واشنگتن، اصلاً نمی‌دانند دعوتنامه‌ی المپیک باید به کدام نهاد یا اداره مربوطه ارسال شود! در پنجم خردادماه ۱۳۰۹، نامه‌ای از وزارت امور خارجه‌ی ایران به وزارت معارف رسیده که کمیته‌ی بازی‌های المپیک در ۱۹۳۲ در نظر دارد ایران را برای حضور در این بازی‌ها دعوت کند، اما سفارت ایران در واشنگتن نمی‌داند که آیا اصلاً کمیته‌ای به نام کمیته‌ی المپیک در ایران وجود دارد یا نه؟ و چنانچه وجود نداشته باشد، این دعوتنامه باید برای کدام یک از تشکیلات ورزشی ایران ارسال شود؟ دو روز بعد، اداره‌ی معارف پاسخ داد چنین کمیته‌ای در ایران تأسیس نشده و حتی موسسه‌ای ورزشی هم که بتواند نماینده به آمریکا



جعفر سلماسی